

Finlandia zbada sprawę tajnych lotów CIA?

5 listopada 2011

Amnesty International ogłosiła, że fińskie władze muszą dogłębnie zbadać opublikowane informacje odnośnie lądowań na terenie Finlandii samolotów biorących udział w amerykańskim programie bezprawnych transferów i tajnych więzień.

Fińskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych opublikowało w zeszłym tygodniu dane ujawniające 150 lądowań w Finlandii samolotów związanych z programem bezprawnych transferów i tajnych więzień CIA. Ogłosiło również, że pomimo pytań dotyczących wielu przelotów, oczekują od Stanów Zjednoczonych wyjaśnień na temat tylko jednego lotu.

Ministerstwo twierdzi również, że poza jednym lotem, wszystkie pozostałe z opublikowanego zbioru danych były natury cywilnej i z tego powodu nie były one związane z bezprawną działalnością ani Stanów Zjednoczonych, ani żadnego innego państwa.

"Fakt opublikowania tych danych przez Finlandię jest pozytywny, ale jednak jest to tylko pierwszy krok" – stwierdziła Julia Hall, ekspert Amnesty International ds. walki z terroryzmem i praw człowieka. „Materiał budzi więcej pytań niż daje odpowiedzi i dostarcza wielu powodów do dalszego śledztwa. Finlandia ma prawny obowiązek je przeprowadzić, ponieważ wiadomo, że wiele osób przetrzymywanych w tajnych więzieniach było torturowanych."

Fińskie władze zidentyfikowały jeden samolot obsługiwany przez Miami Air, o numerze seryjnym N733MA, latający pomiędzy amerykańską bazą wojsk lotniczych w Manas, w Kirgistanie, a Finlandią w grudniu 2002 roku. Samolot poleciał z Helsinek do Kirgistanu i wrócił do Helsinek tego samego dnia. Władze Stanów Zjednoczonych uprzednio skontaktowały się z władzami

Finlandii, aby poprosić o zgodę na lądowanie. Fiński Minister Obrony Narodowej udzielił pozwolenia na lądowanie.

”Rozróżnianie przez fiński rząd lotów cywilnych i państwowych w kontekście amerykańskiego programu bezprawnych transferów i tajnych więzień jest ewidentnie błędne” – stwierdziła Julia Hall. „Jest dobrze udokumentowane i powszechnie potwierdzone, że CIA zatrudniała prywatne transportowce, z których wiele pojawia się w ostatnio opublikowanych danych, do prowadzenia programu bezprawnych transferów. CIA celowo ukryła swoje tajne operacje za cywilnymi spółkami lotniczymi, a teraz rząd Finlandii celowo zaciemnia możliwą naturę tych tak zwanych cywilnych samolotów. Nie tylko jeden, ale wszystkie podejrzane loty muszą zostać dogłębnie zbadane.”

Dokładne źródło danych pozostaje niejasne. Amnesty International przedłoży rządowi prośbę o zbadanie tej sprawy, aby uzyskać dodatkowe informacje i wyjaśnienia dotyczące kluczowych szczegółów, takich jak informacja czy dane pochodzą z rozkładu lotów czy rzeczywistych rejestrów startów i lądowań, pełne nazwy firm obsługujących samoloty, liczba członków załogi i pasażerów znajdujących się na pokładzie każdego lotu, pełna trasa przelotu każdego samolotu, i informacja czy zostały przeprowadzone jakiekolwiek celne lub graniczne procedury kontrolne.

Pomimo zapewnień fińskiego rządu, liczba lotów budzi obawy odnośnie możliwego współudziału Finlandii w programie bezprawnych transferów i tajnych więzień CIA. Dla przykładu możemy podać:

– Lot z marca 2006, numer seryjny samolotu N733MA, który wylądował w Helsinkach tego samego dnia, kiedy, jak przyznały litewskie władze, samolot ten lądował na Litwie. Litewski rząd przyznał, że na terenie Litwy znajdowały się dwa tajne więzienia CIA, które były przygotowane do przyjmowania zatrzymanych.

– Lot z lipca 2005, numer seryjny samolotu N1HC, z Kabułu w Afganistanie do Helsinek. Raport Parlamentu Europejskiego z 2006 roku zidentyfikował ten samolot jako powiązany z programem bezprawnych transferów.

– Lot z września 2004, numer seryjny samolotu N88ZL, z Bagram w Afganistanie do Helsinek. Badanie na temat tajnych zatrzymań przeprowadzone przez ONZ w 2010 roku ustaliło, że samolot lądował na Litwie tego samego dnia. Amnesty International złożyła w zeszłym roku prośbę o dochodzenie w sprawie tego lotu.

"Prośbenie Stanów Zjednoczonych o informacje na temat ich potajemnych operacji jest ślepą uliczką, a nie dochodzeniem" – stwierdziła Julia Hall. "Stany Zjednoczone już oznajmiły, że nie udostępnią tego typu danych nawet bliskim sojusznikom. Dochodzenie powinno i może być kontynuowane w Finlandii wraz z dogłębnym i przejrzystym przeglądem jej własnych rejestrów. Twierdzenie fińskiego rządu, że zrobił on wszystko, co było w jego mocy, po prostu nie jest wiarygodne. Nie znamy jeszcze całej historii."

Amnesty International przedstawi rządowi w tym tygodniu bardziej szczegółową odpowiedź, prosząc o dodatkowe informacje i wyjaśnienia. Organizacja będzie nadal wywierać presję w celu całkowitego rozliczenia zaangażowania Finlandii w amerykański program bezprawnych transferów i tajnych więzień.

Tłumaczenie: Janina Wollny

Źródło: [Amnesty International Polska](#)